

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาความพร้อมของผู้นำ อบต. ในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงราย เรื่องนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้นำ อบต. ในการบริหารงาน การจัดการเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย การวางแผนงาน การดำเนินงาน รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และระดับความรู้ ความสามารถ ประสิทธิภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้นำ อบต.

การศึกษานี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยผู้ศึกษาได้ทำการสำรวจผู้นำ อบต. และประชาชนในเขต อบต. บ้านคู๋ อบต. แม่ยาว อบต. คอยฮาง และศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่ศึกษาแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลทั้งหมดมาสรุปผลที่ได้จากการศึกษา พร้อมทั้งเปรียบเทียบกับสมมติฐานของการศึกษาที่ตั้งไว้

ลักษณะประชากร

ประชากรที่กำหนดในการศึกษานี้ ได้แก่ ผู้นำ อบต. และประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 3 แห่ง คือ อบต. บ้านคู๋ อบต. แม่ยาว อบต. คอยฮาง

ตัวอย่างที่ศึกษา

1. ผู้นำ อบต. ได้แก่ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคนในเขต 3 อบต. จำนวน 83 คน โดยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งหมู่บ้านละ 2 คน คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลใน อบต. แม่ยาว และ อบต. คอยฮาง มาจากการแต่งตั้งตามโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลเดิม (4 ปีแรก) ส่วน อบต. บ้านคู๋ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งตามโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542

2. ประชาชน การเลือกตัวอย่างเป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 150 คน โดยกำหนดเป็นประชาชนในเขต 3 อบต.ทุกหมู่บ้าน เลือกตัวแทนครัวเรือน ครัวเรือนละ 1 คน และเป็นผู้มีการรับรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

พื้นที่ศึกษา

ได้กำหนดพื้นที่ที่ศึกษาเฉพาะในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 3 ตำบล คือ ตำบลบ้านดู่ ตำบลแม่ยาว และตำบลคอยช้าง ซึ่งตำบลดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่มีสภาพภูมิประเทศที่เหมาะสมเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และมีศิลปวัฒนธรรม โบราณสถานใกล้เคียงกัน เช่น มีน้ำตก โป่งน้ำร้อน สถานที่สำคัญทางศาสนา นอกจากนี้ยังมีการจัดทำแผนพัฒนาตำบลประจำปีงบประมาณ 2543 ด้านส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวไว้แล้ว

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถาม(Questionnaire) ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดการจัดการ ความพร้อมของผู้นำ อบต.ในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยสร้างแบบสอบถามขึ้นจำนวน 2 ชุด

ชุดที่ 1 สำหรับสมาชิกสภาและคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เนื้อหาของแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

1. แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้นำ อบต.ประกอบด้วยข้อมูลด้าน เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ตำแหน่ง ใน อบต.ประสบการณ์การศึกษาอบรมด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งผู้นำในอบต.

2. แบบสอบถามการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย การวางแผนดำเนินการ การดำเนินการตามนโยบาย แผน การจัดสรรงบประมาณ รวมทั้งความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ตามแนวทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำนวน 24 ข้อ มีความหมายเชิงบวกและเชิงลบ โดยใช้แบบมาตรประเมินค่า (Rating Scale) 4 ระดับ

3. แบบสอบถามการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำนวน 7 ข้อ มีความหมายเชิงบวกโดยใช้แบบมาตรประเมินค่า(Rating Scale) 4 ระดับ

ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง

ข้อความเชิงบวก

4	เท่ากับ	อบต. แห่งนั้นปฏิบัติตามข้อความในประโยคนั้นทุกครั้ง
3	เท่ากับ	อบต. แห่งนั้นปฏิบัติตามข้อความในประโยคนั้นเกือบทุกครั้ง
2	เท่ากับ	อบต. แห่งนั้นปฏิบัติตามข้อความในประโยคนั้นนานนานครั้ง
1	เท่ากับ	อบต. แห่งนั้นไม่เคยปฏิบัติตามข้อความในประโยคนั้นเลย

ข้อความเชิงลบ

1	เท่ากับ	อบต. แห่งนั้นไม่เคยปฏิบัติตามข้อความในประโยคนั้นเลย
2	เท่ากับ	อบต. แห่งนั้นปฏิบัติตามข้อความในประโยคนั้นนานนานครั้ง
3	เท่ากับ	อบต. แห่งนั้นปฏิบัติตามข้อความในประโยคนั้นเกือบทุกครั้ง
4	เท่ากับ	อบต. แห่งนั้นปฏิบัติตามข้อความในประโยคนั้นทุกครั้ง

ชุดที่ 2 สำหรับประชาชน เนื้อหาของแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

1. แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ระยะเวลาอยู่อาศัยในท้องถิ่น การได้รับข่าวสารข้อมูล
2. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อผู้นำอบต. ในเรื่องการจัดการทรัพยากรการ ท้องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรการ ท้องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยใช้แบบมาตรประเมินค่า(Rating Scale) 4 ระดับ จำนวน 26 ข้อ

ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง

4	เท่ากับ	ประชากรมีความคิดเห็นว่าผู้นำ อบต. แห่งนั้นปฏิบัติตามข้อความในประโยคนั้นทุกครั้ง
3	เท่ากับ	ประชากรมีความคิดเห็นว่าผู้นำ อบต. แห่งนั้นปฏิบัติตามข้อความในประโยคนั้นเกือบทุกครั้ง
2	เท่ากับ	ประชากรมีความคิดเห็นว่าผู้นำ อบต. แห่งนั้นปฏิบัติตามข้อความในประโยคนั้นนานนานครั้ง
1	เท่ากับ	ประชากรมีความคิดเห็นว่าผู้นำ อบต. แห่งนั้น ไม่เคยปฏิบัติตามข้อความในประโยคนั้น

3. แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยใช้แบบมาตรประเมินค่า 4 ระดับ จำนวน 6 ข้อ

ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง

4	เท่ากับ	ประชากร ในชุมชนแห่งนั้นปฏิบัติตามข้อความในประโยคนั้นทุกครั้ง
3	เท่ากับ	ประชากร ในชุมชนแห่งนั้นปฏิบัติตามข้อความในประโยคนั้นเกือบทุกครั้ง
2	เท่ากับ	ประชากร ในชุมชนแห่งนั้นปฏิบัติตามข้อความในประโยคนั้นนาน นานครั้ง
1	เท่ากับ	ประชากร ในชุมชนแห่งนั้น ไม่เคยปฏิบัติตามข้อความในประโยคนั้นเลย

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณ ได้ตามเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01 – 4.00 หมายถึง ผู้นำ อบต.มีความพร้อม

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.01 – 3.00 หมายถึง ผู้นำ อบต.มีความพร้อมน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.01 – 2.00 หมายถึง ผู้นำ อบต.ยังขาดความพร้อม

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01 – 4.00 หมายถึง ประชากรในชุมชนแห่งนั้นมีส่วนร่วม

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.01 – 3.00 หมายถึง ประชากรในชุมชนแห่งนั้นมีส่วนร่วมน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.01 – 2.00 หมายถึง ประชากรในชุมชนแห่งนั้นยังไม่มีส่วนร่วม

การตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

การตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาและภาษาที่ใช้

การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้นำแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด ไปทดลองใช้กับสมาชิกและกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลแม่กรณ์ อ.เมือง จ.เชียงราย จำนวน 20 ราย และประชาชนในตำบลแม่กรณ์ อ.เมือง จ.เชียงราย จำนวน 20 ราย และคำนวณหาความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

ความเชื่อมั่นของเครื่องมือแต่ละชุด เป็นดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล
ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.928
2. แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชน
ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.925

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows โดย
แยกวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป นำมาแจกแจงความถี่ และคำนวณหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลด้านการจัดการและความพร้อมของ อบต. โดยการทำหนดนโยบาย แผนงาน
การดำเนินงาน การจัดสรรงบประมาณด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศ ขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งข้อมูลความคิดเห็นต่อผู้นำ อบต. ของประชาชนใน
เรื่องการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการ
ทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการมีส่วนร่วมของประชาชน การจัดการทรัพยากรการ
ท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ทั้งนี้จะมีการทดสอบการกระจายของข้อมูล โดยใช้ Kolmogorov – Smirnov test (K-S test) เพื่อ
พิจารณาใช้ค่าสถิติ (Mean, Median) ในการแปลผลข้อมูลอย่างถูกต้อง

